

En Forklaring af Spejlets Betydning hos Malkekoen.

(Af et Brev.)

Da jeg seer, at der i „Ugekrift for Landmænd“ i forrige Uge tales Noget om Spejlet hos Koen, mindes jeg herved om, hvormeget der i sin Tid har været skrevet om denne Sag, og hvor man har udtømt sig i Gissninger derom. Den guenonste Være er man heldigvis ikke længere hildet i. Hvor smuk den end kunde være, indrømmes dog nu, at noget Sikker kan man ikke grunde derpaa. I Reglen er et godt Spejl forenet med en god Malkeko, og sjældent er det modsatte Tilfældet; det er nu den almindelige Anskuelse. Men hvad Spejlet egentlig er, hvad det tjener til, det har jeg ikke seet oplyst endnu. Vel an, jeg vil da fremsætte min Anskuelse.

Se paa et Dyrs Haarlag, og se paa dettes forskellige Retninger, og se om ikke enhver Retning, den være næsten ubemærkelig, ikke har sin Betydning. Blandt andre Ting, hvad bruger saa ikke Mikkels Ræv sin laadne Lunte til? Til, naar den ligger sammenrullet i et Nøgle, at lægge som en varm og særdeles delikat Dyne over sine Løb og sin Snude og at tage Nytte endnu en Gang af den varme Aande, som istedetfor at stige til Vejrs i Følge Varmens Love nu maa blive under Dynen og varme til det Sidste.

For Koens Vedkommende hedder det jo ifølge et gammelt Ord:

„Fire hængende, fire gjængende;
To viser Vej og bortholder Hunde;
En hænger bag.“

Men denne Ene har dog ogsaa en flersidig Betydning. Foruden paa en lidt fejlet Maade at daffe efter Fluor, og paa en ejendommelig Maade at give tilkjende Utsøjs Tilstedeværelse, samt paa en højt ejendommelig og i højeste Grad genial Maade at bebude almindelig Visning, har den ogsaa det Hverv, som et Raag at lukke og nøjagtigt passe over den bageste Del af Bækken-Hulen og navnlig dennes Abninger.

Men har nu en saa ringe og upaaagtet Ting som Svantsen en flersidig Bestemmelse, hvormeget mere maa da ikke det meget paaagtede og omtalte Spejl have det, ihvorvel det ikke er andet end en mer eller mindre isjnesaldende Afvigelse fra den almindelige Retning af Haarlaget paa Koen. Thi den almindelige eller overvejende Retning er jo fra Hoved mod Hale, eller fra Ryg mod Fod. Men foruden disse findes jo saa at sige alle mulige andre. Seer man paa Hovedet og begynder med Hvirvlen midt i Panden, kan en Strømning følges hen over Djinene, hvorved Djenbrynene dannes, hvilke dog ikke hos Koen saa klarligen tilkjendegive deres tilsigtede Bestemmelse, den nemlig at afvise nedløbende Sved og anden Fugtighed og Smuds fra Djet, som f. Ex. hos Menneket. En anden Strømning gaaer lige ned mod Mullen, en tredje under Djet henad Kinden omkring Mundvigen og mødes ligesom den sidstnævnte af en opadgaaende Haarstrøm rundt om Mullen, som beskytter denne, ligesom Djenbrynet Djet. Fremdeles hen ad Ryggen nedad Siderne samles Regnvandet og vises bort ned mod Jorden, saa og fra Lænden ned ad den udvendige Side af Laarene, men imellem Laarene mødes mulig nedflydende Smuds og Vand af Spejlets opadgaaende Haarstrøm, vises bort af denne og finder Afløb ned ad Laarets skarpe Bagkant.

Det er da klart at Spejlets Bestemmelse er at beskytte Yverets ædle Bestanddele mod Fugtighed og deraf opstaaende Kulde, og det ligger da nær at antage, at jo mere udviklet Mælkefjertlerne i Yveret ere, jo mere trænge de til saadan Beskyttelse, og jo mere har Naturen nedlagt en vis Tilbøjelighed til en Udvikling deraf, og forsaavidt kan der være Raison i, at et godt Spejl er Tegn paa en god Mælkeko. Ja, skulde det være hele Hemmeligheden, maa man jo sige, at Hemmeligheden var ikke stor, men som sagt, da jeg ikke har fundet nogen Forklaring, som har været fyldestgørende, — thi at f. Ex. Spejlet skulde være opstaaet ved den med Mælkningen forbundne Stramning af Huden kan jo ikke tages for god Vare, — saa har jeg hidindtil nøjedes med denne, som dog vist ikke kan være ganske forkastelig. Andre Dyr have jo ogsaa Spejl f. Ex. Hesten, men ikke stærkt fremtrædende, rimeligvis fordi Mælkeorganerne hos Hoppen ere langt mindre, og bedre skjulte af de kjødsfulde Laar og den haarrige Hale, end hos Koen. Derimod har Hesten en stærk iøjnefaldende og regelmæssig Haarhvirvel, som ogsaa gjerne kunde kaldes Spejl, i Hysten, og der er det jo saa tydeligt at se, at Haarstrømningerne føre Regnvandet bort fra Hysten, som er en ædel og omfindtlig Del, dels ned ad Laaret og dels hen mod det falske Sideben og derfra mod Jorden. Tydelige Spejl findes jo ogsaa paa Dringen, Mullen og paa Halsen det saakaldte „romerske Sværd“, hvilket dog er undtagelsesvis.

Hvad Koens Spejls forskjellige Former og Egenstaber angaaer, da skal jeg ikke indlade mig videre derpaa. At det har en Tilbøjelighed til at udbrede sig mod venstre Side, kunde maaste staa i Forbindelse med Fosterets Plads i denne Side; at det antager snart denne og snart hin Figur, kunde maaste have sin Grund i Parring af Mælkevæg og Kjødvæg, paa hvilke sidste Spejlet rimeligvis ikke findes som Racemærke; og endelig den Omstændighed, at det forekommer mer eller mindre blødt og fint, har vel sin Grund i de underliggende Mælkeorganers større eller mindre Finhed eller ædle Bestaffenhed, ifølge den Regel: jo finere og ædlere Legemsdel,

desto finere Hud og Haarlag og ombendt. Kun til Slutning en Bemærkning om de saakaldte Skilter paa Yveret, som efter Guènon, om jeg husker ret, skulde ansees for særdeles gode Tegne, da er dette rimeligvis ikke andet, end en regelmæssig Overgang fra Spejlets opadgaaende Haar til de nedadgaaende omkring Patterne, hvor det vilde være Naturens Orden modstridende, om de gik opad, og om ikke besværliggjorde Patningen, saa dog tilbageholdt Fugtighed fra Kalvens Mund. Naturens Finesser, om man saa maa sige, ere uudsømmelige.

Da jeg har havt en Aftenstund tilovers har det moret mig at skrive til Dem herom; jeg sværmer for Naturen og alle dens Fremtoninger, forsaavidt jeg som en ulærd Mand kan følge med.
